

Oslo kommune
Bydel Østernsjø
Bydelsadministrasjonen

Møteinnkalling 6/10

Møte: Ungdomsrådet
Møtested: Kafé X
Møtetid: mandag 11. oktober 2010 kl. 18.30
Sekretariat: 41479455

SAKSKART II

Saker til behandling

Sak 37/10 Høring - NOU 2010:7 Mangfold og mestring. Flerspråklige barn, unge og voksne i opplæringssystemet.0

Eventuelt

Bydel Østernsjø, 05.10.2010

Astrid Fuglevaag
leder

Anne-Sissel Slaatsveen
sekretær

Sak 37/10 Høring - NOU 2010:7 Mangfold og mestring. Flerspråklige barn, unge og voksne i opplæringssystemet.

Arkivsak: 201000642

Arkivkode: 420

Saksbehandler: Tommy Grotterød

Saksgang	Møtedato	Saknr
Ungdomsrådet	11.10.10	37/10
Oppvekstkomite	11.10.10	76/10
Bydelsutvalget	18.10.10	173/10

HØRING - NOU 2010:7 MANGFOLD OG MESTRING. FLERSPRÅKLIGE BARN, UNGE OG VOKSNE I OPPLÆRINGSSYSTEMET.

Bakgrunn:

Bydelen er i brev av 03.09.2010 fra Byrådsavdeling for kultur og utdanning bedt om komme med innspill til høringsuttalelse til NOU:7 *Mangfold og mestring. Flerspråklige barn, unge og voksne i opplæringsystemet*. Utredningen omhandler språkopplæring og opplæringstilbud til minoritetsspråklige barn i barnehage, skoleverket og høyere utdanning.

Byrådsavdelingen vil avgi høringsuttalelse og ber om innspill fra bydelene innen 12.10.2010, og ber om å få ettersendt bydelsutvalgets vedtak dersom saken behandles etter denne datoen. Bydelen er bedt om primært å komme med innspill til kapitlene 7 og 14 i utredningen. I saksframstillingen under kommenteres hovedprinsippene i meldingen generelt og de angitte kapitlene spesielt.

Saksframstilling:

5 sentrale perspektiver i utredningen:

Tidlig innsats

Tidlig innsats angis å være av stor betydning for læringsutbytte. Utredningen vektlegger tidlig innsats i alle ledd, og understreker særlig betydningen av barnehagen som språkarena, og at sent ankomne raskt kommer inn i tiltak.

Bydelsdirektør anser at tidlig innsats som gjennomgående prinsipp er svært viktig. Dette kommenteres særskilt mht barnehagens rolle i kommentarer til kapittel 7 og 14.

Langvarig andrespråksopplæring

Dette perspektivet er basert på forskning som viser at det å lære et andrespråk så godt at det fungerer som fullverdig opplæringspråk, tar fra 5 – 7 år. Utvalget foreslår tiltak som sikrer særskilt opplæring i norsk også etter at eleven er overført til ordinær undervisning.

Bydelsdirektør støtter tiltak som støtter opp om det forskningen viser om tiden det tar å lære et andrespråk godt. Dette har betydning både for hvordan en ser på barnehagens rolle, og for tilrettelegging på andre trinn i opplæringsystemet.

Flerspråklighet som en verdi

Utvalget understreker betydningen av en holdningsendring, både i opplæringssystemet og i samfunnet generelt, slik at flerspråklighet ses som en verdi – både for den enkelte og for Norges muligheter for å lykkes i et globalt arbeidsmarked.

En slik holdningsendring anses som nødvendig – utvalget skisserer her både tiltak for økt kompetanse og tiltak for å skaffe til veie egnet materiell – og dette støttes fullt ut.

Kompetansebehov i opplæringssektoren

Utvalget har i alle deler av opplæringssektoren avdekket behov for økt kompetanse. Bydelsdirektør vil bemerke som positivt at utvalget her satser bredt, med fokus på alle nivåer, fra de som jobber i de aktuelle virksomhetene til leder- og eiernivået, samt alle nivåer innen utdanningssystemet, inklusive lærer- og førskolelærerutdanningen.

Implementeringsutfordringer

Utvalget har avdekket stort potensial for bedre implementering av gjeldende regelverk, og peker på at dette kan skyldes manglende kunnskap, manglende prioriteringer av målgruppen, dårlig økonomi e.a. Utvalget foreslår blant annet økt erfaringsutveksling mellom barnehage og skole, og forpliktende prosedyrer for overgang mellom barnehage og skole. Bydelsdirektør ser behovet for mer forpliktende samarbeid og ønsker velkommen klarere føring mht dette.

Kommentarer til kapittel 7: Barnehage og andre tilbud i førskolealder

Utvalget har en rekke anbefalinger og forslag for barnehageområdet, og i det store og hele er det gode forslag. I det følgende vil vi kommentere særskilt enkelte av forslagene.

Tidlig innsats

Utvalget anbefaler tiltak for økt deltakelse fra minoritetsspråklige barn i barnehagen, og begrunner dette i betydningen av å komme tidlig inn med tiltak ift barns språkutvikling. Utvalget ser at flere faktorer har betydning for valg av omsorgsform, og at økonomi kan være en viktig faktor. Utvalget mener det er prinsipielt uheldig at foreldres økonomi skal bidra til å stenge noen ute fra barnehagetilbudet. Prinsipielt vil bydelsdirektør støtte utvalgets vurderinger mht betydningen av lav oppholdsavgift/ gratis kjernetid for alle som ett av virkemidlene for å få flere til å benytte barnehage. Det er i denne forbindelse viktig å poengtere at senket oppholdsavgift/ gratis kjernetid for alle, må kompenseres i økte overføringer til kommunene. Utvalget fremhever videre betydningen av informasjons- og rekrutteringskampanjer for å øke deltakelsen fra målgruppen, og bydelsdirektøren ser positivt på denne typen tiltak.

Utvalget antar at noen uansett vil velge annen omsorgssituasjon enn barnehage, og foreslår at kommunen skal ha språkgrupper for barn som ikke går i barnehage. Dette praktiseres også i dag og bør videreføres. Utvalget anbefaler at alle kommuner må ha tilbud om åpen barnehage og at bestemmelse om slik plikt bør innlemmes i barnehageloven. Igjen vil vi understreke at denne typen føringer må følges opp med statlige midler til formålet.

Barnehagens personale

Utvalget understreker betydningen av godt kvalifisert personale, og foreslår blant annet en mer ambisiøs pedagognorm. Bydelsdirektør vil her bemerke at barnehagene har vansker med å få tilsatt i stillinger som pedagogisk leder personer med aktuell utdanning. Økt pedagognorm må, om ønskelig, være et langsiktig mål. Inntil det ligger bedre til rette for større pedagogtetthet i barnehagene, bør en satse på å øke kompetansen i tråd med det som er skissert under generelle perspektiver. Det er mulig å sikre tilstrekkelig med kompetent personale gjennom målrettede kompetansetiltak.

Kvaliteten i språkmiljøet i barnehagen

Utvalget påpeker at det per i dag ikke foreligger noen oversikt over kvaliteten på språkstimuleringen i norske barnehager, eller over variasjonen barnehager i mellom. Bydelsdirektør mener en slik oversikt vil gi verdifull informasjon om hvor en særlig bør sette inn tiltak, både på kort og lang sikt og at det er viktig å skaffe til veie denne typen informasjon.

Kartlegging av språk

Utvalget anbefaler utvikling av egnede verktøy for språkkartlegging. Utvalget mener kartleggingen bør begrenses til de som kan ha behov for ekstra språkstimulering. Bydelsdirektøren er enig i denne avgrensingen. Likeledes anbefaler utvalget at det utvikles verktøy for kartlegging av språkmiljø. Bydelsdirektør vil særskilt påpeke betydningen av at verktøy for kartlegging av språkmiljø må kunne nyttes til å måle kvaliteten på språkmiljøet i den enkelte barnehage, og således danne grunnlag for forbedringsarbeid.

Kompetanseheving

Utvalget foreslår et bredt spekter av kompetansetiltak, og vi ser at nettopp denne bredden kan være med å gi et påkrevet løft på området. Kompetansetiltakene støttes. Særlig vil vi anse det som viktig at flerspråklighet og flerkulturell forståelse innarbeides i førskolelærer- og lærerutdanningen.

Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen hos minoritetsspråklige førskolebarn

Forslaget er her at tilskuddsposten til tiltak for å bedre språkforståelsen hos minoritetsspråklige førskolebarn bør økes i takt med antallet minoritetsspråklige barn. Dette synes selvsagt, - uansett vil det være viktig at en har treffsikre tilskuddsordninger.

Nyankomne barn

Det foreslås innføringstilbud til nyankomne barn under opplæringspliktig alder. Utvalget anbefaler at disse tilbudene legges til ordinære barnehager. Det vil i denne forbindelse være viktig med en tilskuddsordning som sikrer stabil økonomi selv om utnyttelsesgrad i slike tiltak kan komme til å være noe varierende. Utvalget foreslår også å utvide tilskuddet til nyankomne flyktnings barn til 20 timer per uke. Tiltaket støttes.

Kommentarer til kapittel 14: Overganger mellom opplæringssystemets nivåer

Kapittelet omhandler overganger mellom ulike nivåer. Generelt er det svært positivt at det legges vekt på betydningen av gode overgangsrutiner.

Utvalget foreslår kommunal plikt til overgangsrutiner mellom barnehage og skole. Videre anbefaler utvalget at overføring av informasjon mellom barnehage og skole skal reguleres i egne bestemmelser i barnehageloven og opplæringsloven. Begge forslagene støttes.

Oppsummering

Avslutningsvis vil bydelsdirektør bemerke at utredningen gir et solid og bredt bilde av utfordringer og mulige tiltak for flerspråklige barn, unge og voksne i opplæringssystemet. Det er svært positivt at utredningen på en helhetlig måte tar for seg hele opplæringssystemet, fra barnehage til grunnskole, videregående opplæring og høyere utdanning, voksenopplæring og introduksjonsordning.

Økt fokus på språkstimulering og språkmiljø gjennom konkrete tiltak vil være med å støtte opp om Oslo kommunes satsing på at alle barn skal lære norsk før skolestart. Likeledes har Oslo kommune som intensjon å forbedre overgangsrutiner barnehage – skole, og også her vil de foreslåtte tiltakene være av stor betydning. Ikke minst vil et bredt spekter av kompetansetiltak, både direkte i praksisfeltet og i utdanningen, bidra til økte muligheter for måloppnåelse i språkopplæringen for barn, unge og voksne i opplæringssystemet.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget støtter bydelsdirektørens uttalelse slik det framgår av saksframlegget.

Tove Stien /s
bydelsdirektør

Tommy Grotterød /s
avdelingssjef

Utrykt vedlegg:

Høring - NOU 2010:7 Mangfold og mestring. Flerspråklige barn, unge og voksne i opplæringsystemet. (Tilgjengelig på : www.regjeringen.no)